
IS-BWYLLGOR LLES ECONOMAIDD

6 Chwefror 2026

TEITL: Sefyllfa Refeniw a Chyfalaf 2025/26 – Adolygiad Diwedd Rhagfyr 2025.

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol CBC)
Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw cyflwyno rhagamcanion alldro incwm a gwariant blwyddyn lawn yr Is-bwyllgor Lles Economaidd (y Cynllun Twf) yn erbyn ei gyllideb flynyddol.
- 1.2. Er mwyn gweithredu'n effeithiol, mae angen i'r Is-bwyllgor fod yn ymwybodol o'r sefyllfa gwariant a ragwelir yn erbyn y gyllideb flynyddol a gymeradwywyd.
- 1.3. Cyflwynwyd yr adolygiad i'r Bwrdd Portffolio ar 16 Ionawr 2026 ac fe'i cymeradwywyd gan y Cyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru (CBC) yn ei gyfarfod ar 23 Ionawr 2026.

2. PENDERFYNIADAU A GEISIWYD

- 2.1. I nodi yr adolygiad refeniw diwedd Rhagfyr 2025, gan gynnwys y sefyllfa cronfeydd wrth gefn (Atodiad 1 a 2).
- 2.2. I nodi a derbyn proffil gwariant cyfalaf diwygiedig y Cynllun Twf (Atodiad 3).

3. RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Rhagwelir tanwariant o £618,025 yn erbyn cyllideb refeniw yr Is-bwyllgor Lles Economaidd ar gyfer 2025/26. Bydd y tanwariant terfynol ar ddiwedd y flwyddyn ariannol yn cael ei ddefnyddio i leihau'r swm a hawlrir o grant Cynllun Twf Gogledd Cymru a'r gronfa adnoddau, a gofynnir am gymeradwyaeth pan gyflwynir yr adroddiad alldro i'r CBC.
- 3.2. I nodi llithriad ar y rhaglen gyfalaf, gydag amcangyfrif o wariant o £22.15m yn 2025/26 o'i gymharu â chyllideb gymeradwy o £29.61m ar gyfer y flwyddyn.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Cymeradwyodd y Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru cyllideb refeniw a chyfalaf 2025/26 yr Is-bwyllgor Lles Economaidd yn ei gyfarfod ar 14 Chwefror 2025.
- 4.2. Rhagwelir tanwariant pellach ar gyfer yr is-bwyllgor Lles Economaidd, lle mae disgwyl £618,025 o danwariant o'i gymharu â £280,562 a amcangyfrifwyd yn adolygiad Gorffennaf 2025. Mae hyn oherwydd tanwariant pellach mewn gwariant gweithwyr a rolau llywodraeth ychwanegol, gwasanaethau Cefnogol y corff atebol a'r pennawd prosiectau.

- 4.3. Mae proffil cyfalaf Cynllun Twf diwygiedig hefyd wedi'i ddarparu yn dilyn adolygiad portffolio gan Uchelgais Gogledd Cymru.
- 4.4. Bydd yr adroddiad alldro ar gyfer 2025/26 yn cael ei gyflwyno i'r Is-bwyllgor ar 12 Mehefin 2026.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 5.1. Mae Atodiad 1 yn darparu dadansoddiad manwl o wariant gwirioneddol ac incwm fesul pennawd hyd at ddiwedd Rhagfyr 2025, ynghyd â rhagamcaniad alldro blwyddyn lawn yn erbyn ei gyllideb flynyddol.
- 5.2. Amcangyfrifir y bydd y sefyllfa alldro net ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2025/26 yn danwariant o £618,025. Mae hyn yn bennaf oherwydd tanwariant mewn gwariant gweithwyr a rolau llywodraeth ychwanegol, gwasanaethau Cefnogol y corff atebol a'r pennawd prosiectau. Roedd Uchelgais Gogledd Cymru hefyd yn llwyddiannus yn ei gais Cronfa Ffyniant Gyffredin sydd wedi cyfrannu ymhellach at y tanwariant mewn gwariant gweithwyr.

Swyddfa Rheoli Portffolio

- 5.3. Mae tanwariant o £436,732 ar y Swyddfa Rheoli Portffolio ac mae'r prif danwariant yn cael ei ddangos ar y pennawd gwariant gweithwyr a rolau llywodraeth ychwanegol.
- 5.4. Llenwyd swyddi a oedd yn y gyllideb yn ystod y flwyddyn ariannol neu disgwylir iddynt gael eu llenwi ar ddiwedd y flwyddyn ariannol neu ar ddechrau 2026/27, sydd wedi arwain at danwariant mewn gwariant gweithwyr. Mae'r cyllid a dderbyniwyd gan grant Cynllunio Ynni Ardal Leol a Chronfa Ffyniant Gyffredin ar gyfer 2025/26 hefyd wedi'i ddefnyddio i ariannu costau dau swyddog a chyfran o'r costau ar gyfer staff eraill. Mae cefnogaeth tri swyddog a'r Cyfarwyddwr Portffolio blaenorol i'r CBC am un i dri diwrnod yr wythnos hefyd wedi arwain at danwariant mewn gwariant gweithwyr.
- 5.5. Mae rhan o'r tanwariant hwn wedi'i ddefnyddio i ariannu costau ymgynghorydd allanol dros dro i gefnogi'r Rhaglen Ynni y tu hwnt i'r grant Cynllunio Ynni Ardal Leol.
- 5.6. Mae recriwtio rolau llywodraeth ychwanegol wedi digwydd yn ystod y flwyddyn ariannol, felly hefyd yn cyfrannu at y tanwariant. Fodd bynnag, disgwylir i recriwtio ychwanegol, gan gynnwys recriwtio Cyfarwyddwr Portffolio, arwain at orwariant mewn hysbysebu ac asesu costau ymgeiswyr.
- 5.7. Mae'r pennawd datblygu portffolio a rhaglenni yn dangos gorwariant oherwydd gwaith a wnaed ar adolygiadau achosion busnes portffolio a chymorth carbon ac allyriadau. Bydd y tanwariant a ddangosir o dan bennawd datblygu achosion busnes y prosiectau yn cael ei ddefnyddio i ariannu'r gorwariant hwn.
- 5.8. Mae'r pennawd yswiriant yn dangos gorwariant o £11,800 oherwydd bod rhan fwyaf o'r gost wedi'i dosrannu rhwng y CBC a'r Is-bwyllgor Lles Economaidd yn seiliedig ar gostau cyllideb gweithwyr. Er bod y gyllideb systemau wedi'i chynnwys i ariannu costau'r System Rheoli Pwyllgorau (nad yw bellach yn debygol o gael ei gweithredu tan 2026/27), mae gwariant wedi'i wneud ar blatfform a datblygu system rheoli prosiectau.

Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol

- 5.9. Yr amcangyfrif o danwariant ar y pennawd hwn yw £44,230 oherwydd recriwtio staff Cyngor Gwynedd sy'n cefnogi'r CBC i'w gynnal ar ôl i'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gael ei derfynu.

Cyd-bwyllgor

- 5.10. Mae pennawd y Cyd-bwyllgor yn dangos gorwariant net o £9,204 gyda'r tanwariant a ragwelir mewn ffioedd cyllidol allanol a'r Bwrdd Cyflawni Busnes yn gwrthbwysu'r cynnydd mewn costau cefnogaeth gyfreithiol allanol.

Prosiectau

- 5.11. Y tanwariant net disgwylidig ar y pennawd hwn yw £60,794. Mae gorwariant mewn costau cefnogaeth gyfreithiol allanol ar nifer o brosiectau yn y rhaglen gyfalaf, fodd bynnag, disgwylir tanwariant ar gostau datblygu achosion busnes y prosiectau, costau cefnogaeth gyllidol allanol, cefnogaeth caffael allanol a sicrwydd.
- 5.12. Mae'r pennawd cyflawni prosiectau yn ymwneud â gwariant ar brosiectau Cynllun Twf Uchelgais Gogledd Cymru sy'n cael eu cyflawni ar hyn o bryd ac sy'n cael eu hystyried fel gwariant refeniw.

Cynlluniau Grant

- 5.13. Mae'r gwariant o dan y pennawd hwn yn cynnwys prosiectau Ynni Ardal Leol a Ffyniant Gyffredin a ariennir gan grant. Mae cyllid y Cynllun Ynni Ardal Leol wedi'i dderbyn tan fis Mawrth 2026, tra bod cadarnhad wedi'i dderbyn yn ddiweddar y gellir hawlio'r cyllid ar gyfer y Gronfa Ffyniant Gyffredin hyd at fis Medi 2026. Yn dilyn ailbroffilio cyllideb y Gronfa Ffyniant Gyffredin, disgwylir y bydd y gwariant hyd at 31 Mawrth 2026 yn £426,451, gyda'r £17,799 sy'n weddill i'w wario a'i hawlio yn 2026/27.

Cyfraniadau Cyllid

- 5.14. Mae'r prif ffrydiau incwm ar gyfer 2025/26 yn cynnwys cyfraniadau partneriaid, grant Cynllun Twf Gogledd Cymru (dyraniad refeniw ac ariannu costau staff prosiectau a chostau cyflawni prosiectau), grant ynni Llywodraeth Cymru, Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU, y gronfa wrth gefn wedi'i glustnodi a'r gronfa adnoddau.
- 5.15. Y defnydd a ragwelir o'r grant Cynllun Twf ar gyfer prosiectau yw £262,148 o'i gymharu â'r gyllideb o £116,675. Mae hyn oherwydd y grant yn ariannu 50% o gostau staff a oedd wedi'u hariannu 100% gan grant ynni Llywodraeth Cymru mewn blynyddoedd blaenorol, cynnydd yn nifer y staff a benodwyd ar gyfer prosiectau digidol a gwariant ar brosiectau Cynllun Twf Uchelgais Gogledd Cymru sy'n cael eu cyflawni ar hyn o bryd.

Cronfeydd wrth gefn

- 5.16. Mae Atodiad 2 yn dangos amcangyfrif o'r balansau cronfeydd ar 31 Mawrth 2026.
- 5.17. Cyfanswm y balans cronfa wrth gefn a glustnodwyd ar 31 Mawrth 2025 oedd £210,977, ac mae £60,990 o'r gronfa wrth gefn hon wedi'i ddyrannu i gyllideb 2025/26 i roi balans amcangyfrifedig o £149,987 ar 31 Mawrth 2026.

- 5.18. Balans y gronfa prosiectau ar 31 Mawrth 2025 oedd £29,167. Yn 2024/25, talwyd costau o £123,133 yn ymwneud â'r Prosiect Ynni Lleol Glân o'r gronfa gan fod yr Achos Busnes Llawn eto i'w gymeradwyo erbyn 31 Mawrth 2025. Mae'r Achos Busnes Llawn bellach wedi'i gymeradwyo, felly bydd £123,133 o grant y Cynllun Twf yn cael ei drosglwyddo i'r gronfa wrth gefn.
- 5.19. Mae'r gronfa llog wedi'i neilltuo i ariannu costau benthyca yn y blynyddoedd i ddod. Ei balans amcangyfrifedig ar 31 Mawrth 2026 yw £5,006,863 ac mae hyn yn cynnwys cyfraniadau llog partneriaid o £108,380 ac amcangyfrif o £165,000 o incwm log ar balans y gronfa.
- 5.20. Defnyddir y gronfa adnoddau wrth gefn i ariannu gofynion ychwanegol y llywodraeth a chostau datblygu prosiectau, yn ogystal â chadw capasiti'r Swyddfa Rheoli Portffolio. Mae £412,085 o'r gronfa hon wedi'i ddyrannu i gyllideb 2025/26 a disgwylir log o £1.5m ar falans grant y Cynllun Twf i roi balans amcangyfrifedig o £3,888,146 ar 31 Mawrth 2026.

Cyfalaf

- 5.21. Mae Atodiad 3 yn dangos y rhaglen gyfalaf ddiwygiedig ar ddiwedd mis Rhagfyr 2025.
- 5.22. Mae gostyngiad net o £7.46m yn y gwariant disgwylidig ar gyfer 2025/26 ac mae hyn oherwydd llithriad ar brosiectau. Fodd bynnag, mae'r gwariant ar brosiectau Cydnerth, Canolfan Biotechnoleg Amgylcheddol a Hwb Economi Wledig Glynllifon wedi symud ymlaen ac felly wedi lleihau'r llithriad.
- 5.23. Cynhaliwyd adolygiad portffolio gan Uchelgais Gogledd Cymru, a arweiniodd at ddileu rhai prosiectau'r Cynllun Twf a sefydlu Rhestr Wrth Gefn yn ystod y flwyddyn ariannol. Mae rhai prosiectau a oedd ar y Rhestr Wrth Gefn wedi sicrhau cyllid ar ôl cymeradwyo eu hachosion busnes ac felly disgwylir i'r gwariant gynyddu yn 2026/27 o'i gymharu â'r gyllideb proffil cyfalaf 2025/26 a gymeradwywyd yn Chwefror 2025. Mae Cymdeithas 5.0 yn brosiect newydd sy'n dilyn y broses Rhestr Wrth Gefn, a disgwylir y bydd gwariant yn cael ei wneud yn 2025/26.

6. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD

- 6.1. Cyflwynwyd yr adroddiad a'i atodiadau i'r Bwrdd Portffolio ar 16 Ionawr 2026 ac fe'u cymeradwywyd gan y CBC ar 23 Ionawr 2026.

7. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 7.1. Mae Uwch Swyddogion Uchelgais Gogledd Cymru yn ogystal â'r Swyddog Monitro wedi cyfrannu at yr adolygiad hwn.

ATODIADAU:

Atodiad 1 Cyllideb Refeniw yr Is-bwyllgor Lles Economaidd 2025/26 – Adolygiad Diwedd Rhagfyr 2025

Atodiad 2 Sefyllfa cronfeydd yr Is-bwyllgor Lles Economaidd

YMATEB SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w ychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad.